

Nr 221.

Av herr **Kant**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 6, med förslag till lag innefattande bestämmelser om skyldighet för städer och vissa andra samhällen att bekosta fastighetsregisters uppläggande och förande m. m.

I 9 § av lagen angående förändring av tomts område den 26 maj 1899 finnes, jämte andra föreskrifter, intaget följande stadgande: »Om ansökning, som i denna lag sägs, så ock om rättens beslut däröver skall anteckning göras i lagfartsprotokollet».

Vid föredragning hos Kungl. Maj:t i högsta domstolen av förslaget till sagda lag anförde, beträffande berörda stadgande, ett av de därvid tjänstgörande justitieråden, att han för sin del ansåg lämpligast, att handläggningen av ärenden rörande tomtjämkning i dess helhet upptoges i lagfartsprotokollet och icke alls i domboken. Någon ändring i lagförslaget företogs dock ej i nu förevarande hänseende.

Vid tillämpning av ifrågavarande lagstadgande hava emellertid ett stort antal av våra stadsdomstolar ansett sig oförhindrade att tolka det samma så, att ärenden angående tomtregleringar i dess helhet upptagits i lagfartsprotokollet, vilket dock icke kan anses riktigt med hänsikt till stadgandets ordalydelse jämfört med kungl. förordningen angående särskilda protokoll över lagfarter, inteckningar och andra ärenden den 16 juni 1875. Ett sådant förfarande måste emellertid av flere skäl anses mera praktiskt än det i lagen förutsatta förfarandet att först upptaga ärendet i domboken och sedan göra anteckning därom i lagfartsprotokollet. Man tänke sig exempelvis det ingalunda ovanliga förhållandet, att en rådmän har till tjänsteåliggande att upprätta domboken i civila mål och

ärenden, en annan att föra lagfarts- och inteckningsprotokollen. För var och en, som har någon kännedom om dylika frågors behandling, måste det då stå klart, att det är lämpligast att låta den rådman, som har fastighetsböckerna samt lagfarts- och inteckningsprotokollen under sitt förvar, uppsätta protokollet i tomtregleringsärenden, då, även om äganderätts- och gravationsbevis företetts, kompletterande upplysningar angående äganderätts- och inteckningsförhållandena rörande de ifrågavarande fastigheterna därvid ofta behöva hämtas ur nämnda protokoll och böcker. Tänkas kan ock, att civilrådmannen, sedan han protokollfört och till vederbörande part expedierat ärendet, förbiser att delgiva lagfartsrådmannen det av honom förda protokollet, varav följer, att anteckning om tomtregleringen ej kommer att inflyta i fastighetsboken. Att lagfartsrådmannen, om ärendet av honom införts i lagfartsprotokollet, skulle kunna förbise att göra anteckning därom i fastighetsboken, måste däremot anses uteslutet. För övrigt torde det vara svårt att förstå, vartill en sådan omgång, som ett och samma ärendes upptagande i två hos samma domstol förda protokoll, skall tjäna. Men är man av den meningen, att det må vara tillräckligt att upptaga ärendet i ett protokoll, måste därav följa, att ärendet införes, icke i domboken utan i lagfartsprotokollet, vilket protokoll utgör underlaget för fastighetsböckerna.

Nu ifrågavarande lagstadgande återfinnes emellertid så gott som ordagrant i 24 § av förslaget till lag med vissa bestämmelser angående avstyckning och sammanläggning av jordområden i stad, vilket lagförslag med Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 6 till riksdagen överlämnats.

Då jag för min del av skäl, som här ovan antytts, anser lämpligare, att ärenden, ^{fr} angående tomtregleringar i dess helhet upptagas i lagfartsprotokollet, och då det måste anses önskvärt, att enhetliga principer i nu förevarande hänseende vid stadsdomstolarna tillämpas, får jag vördsamt hemställa,

att i 24 § av förslaget till lag med vissa bestämmelser angående avstyckning och sammanläggning av jordområden i stad orden »Om ansökning, som i detta kapitel sägs, så ock om rättens beslut däröver skall anteckning göras i lagfartsprotokollet», må utgå, samt att riksdagen i stället ville för sin del besluta, att 1 § i kungl. förordningen angående särskilda protokoll över lagfarter, inteckningar och andra ärenden

den 16 juni 1875 skall erhålla följande ändrade lydelse: »Över följande ärenden skola vid underrätt föras särskilda protokoll, nämligen: ett över lagfarter med fång av fast egendom samt ärenden rörande tomtregleringar; ett över inteckningar i fast egendom; ett över inskrivningar» etc. till slut.

Stockholm den 5 februari 1916.

Walter Kant.

